Juha
Larikka

I RUNOT

2024

JUHA LARIKKA

RUNOT I

runoja

Copyright © 2024 by Juha Larikka

First edition

This book was professionally typeset on Reedsy.
Find out more at reedsy.com

Merjalle

Contents

KUTSUTUT, VIHITYT 1
RAKKAUDESTA 2
SINÄ 3
KUN 4
PREESENS ASIOITA 5
HÄNEN POIKANSA 6
PERUS KYSYMYS 7
MITTAAMATON 8
KIUSAUS 9
RUNOUS 10
JUOKSUHAUDOISSA 11
TERÄSVIIVAIMET 12
KLIK KLIK KLIK 13
EI KYNÄLLÄ 14
ITIKKAPARVI 15
HETKI 16
RAKKAUS 17
AIKA 18
SAARET 19
AIKA HAJOAA 20
ILMIÖ 21
TOIVOMUS 22
LUMIHIUTALEET 23
KUKA 24
LOHKARE 25
ERILLÄÄN 26

TUOKIOKUVA 27
KAUPUNKIKUVA 28
KOSKIKARA 29
BULEVARDI 30
PURO 31
ONNI 32
SYKSY 33
KAIKKI OLLAAN PIENIÄ TÄHTIÄ 34
USKO 35
SYVÄ RAKKAUS 36
ILO 37
LAULU 38
HOKKU 39
SYNTYMÄTÖN 40
KELLARISSA 41
LINTU 42
PILLI PUHURI 43
MANA 44
ARKI 45
KULKURI RUNOILIJA 46
MATKALTA 47
KIRJOITETTU 48
ENTEITÄ 49
ILMASTO 50
MÄNNISTÖ, KUOPIO 51
KATSE 52
YÖ 53
MAAILMA 54
TALVEN KUU 55
VASTUU 56
LUONTO 57
SYYSILTA 58
MEREN ATERIA 59

LUMISADE 60
MUSTAA 61
HUONE 62
PIENI VINKKI 63
KAIUT 64
KATUPEILI 65
AHAA, PYSYÄ YHDESSÄ 66
IKÄVÄ 67
ISOÄITI 68
VAPAUS 69
LAPSUUS 70
KESÄ 71
JOS 72
KOHEESION LOUKKU 73
KULKURI 74
RAJATTU VAARA 75
HÄMÄRÄSSÄ 76
PEHMEYS 77
AAMU 78
ROHKEAT 79
NAAMIOITUNUT 80
MERKINTÄ 81
ODOTAN SINUA 82
ILLASTA TOISEEN, PUHETTA 83

KUTSUTUT, VIHITYT

kutsutut kylään, vihityt nauruun
kuoleman paratiisissa on rakkauden sirkus

*

kaikki mahdolliset tulevaisuudet kiinnittyvät
ja irtaantuvat kun sinä valitset
mitä tahansa

RAKKAUDESTA

niille annamme loputtoman rakkauden
joiden kanssa kasvamme ihmiseksi

jokaiseen päivään on haudattu enkelien rakkaus

niille annamme loputtomasti anteeksi
joiden kanssa ihmisyyden jaamme

SINÄ

sinua piirtää eläväksi
hiljainen vaahtera
kevyesti sinä nouset
höyhen mullasta

KUN

kun alat kirjoittaa
älä ajattele kuin Prometheus
ajattele hiekkarantoja, aavikoita ja vuorenhuippuja
puhtaaksikirjoittamisen murhe ja särky tulee
pölyhiukkanen piiloutuu kirjaan ja nukkuu ikuisesti

PREESENS ASIOITA

Zeus oli kekseliäs

pitäisikö käyttää preesensiä?
jumalat eivät kuole

ja Sisyfos parka tietää mitä on juosta Dylanin biisin perässä

kuka halkaisisi Sisyfoksen kiven ja asettelisi pyramidin
saunani kiukaalle, vaihtelu virkistää
kihahdus, todennäköinen kirkuva soundi

Sisyfokselle jää Rollareiden sammal
mukava istuskella ja kuunnella keikkaa vuorella

HÄNEN POIKANSA

hänen läsnäolonsa minun lihassa
muutun hänelle tutuksi kävellä, puhua

olen hänen poika
kuulen välillä hänen puheäänensä
en kuule

kuulen hänen askeleensa kohti
en kuule

tahdon kuvitella hänen äänensä
se on turvallista

kaksi voimaa on tarttunut yhdeksi kynään

jos kurkotan elämän vuoteelta
kosketan hänen sielunsa käsiä

PERUS KYSYMYS

maatuuko sielu pimeään aineeseen
vai jääkö se inertian valtatielle kulkuriksi?

MITTAAMATON

ajatus matkii unen maisemaa
kynä värähtelee sanoja
minun on parempi olla

yö liikkuu
näen kuun
kuvasi meressä
ohikiitävän
onnen ainoat kasvot

KIUSAUS

niin suuri kiusaus mennä
olla Eurooppa
antaa hengen valolle valta

RUNOUS

sanojen silmät tuijottavat runoilijaa
kirjoita pimeyden mauste näkyväksi

lukija näkee järjestyksen kaaoksessa
lukee runoilijan pimeyden silmiensä näkyväksi

kirjoitettu runo on näkyvä hiljaisuus
runouden huone on labyrintti missä sanat asuvat yhdessä

runoilija yrittää kertoa että runot ovat
mykkä dialogi ihmisen ja enkelin välillä

JUOKSUHAUDOISSA

juoksuhaudoissa
multaa ei riitä kaikille
ristiin sulanut
moni rakastuneen sormus

juoksuhaudoissa haavojen peltoja
kuoleman kattilassa luodinreikä
mullan verta sulattaa liha ja luuranko

juoksuhaudoissa ruudissa
keitettyjä sydämiä
kuolevien tuli ei riitä

juoksuhaudoissa
palaneen hiusviljan tuoksu

TERÄSVIIVAIMET

teräsviivaimet hukanneet äänensä lihaan
syntinen näkymätön moukari heti aamiaisella
päivällisellä illallisella särkee elämän munaa
teräsviivaimet niittävät luurankojen kylvömaan

vapaus koittaa, hyökkäys on vankila, laki on syntisen lempi

teräsviivaimet mustuneessa usvassa
hallayön viikatemies hyräilee
jalkain alla , lähdöt, tuntu
vuoren korkeaa lentohiekkaa on
joka mies

vapaus koittaa, hyökkäys on vankila, laki on syntisen lempi

KLIK KLIK KLIK

Gregory ja Audrey huristelivat juuri äsken tästä
ohitse skootterilla

klik klik klik

onneksi kamerassa oli urheilukuva-asetus päällä

filmiä paloi,
digihirviö nakutti konepistooli sarjaa kun
Anita E kuivasi hiuksensa

ei näkynyt Picassoa ja Dalia vaikka
sadepisaroilta puhkaistiin silmät
että ne laulaisivat kauniimmin

EI KYNÄLLÄ

sormenjärkikirjoitusta paperilla
kirjoitettu kynällä jota ei ole
järjenvastaisella metaforalla
voi kertoa kuka on
kun ei ole nimensä

ITIKKAPARVI

hyvä itikkaparvi saa paikan nykyaikaisessa navetassa
kaikki sydänverellä kirjoitetut hakemukset tutkitaan
mikroskoopin alla

olen päätynyt loppupäätelmään, että itikat itkevät
läheisyyden kaipuuta lemmikkiinsä ihmiseen
ihmisveri on itikalle lyhyen elämänsä
surullista lohturuokaa
oi itikat voi teitä
punaisin kyynelin lopetan tutkimukseni
läpsimällä teistä muutaman

HETKI

pihlajanmarjoja
kuivien lehtien havinaa
istun kaivonkannella
veistelen pajupilliä sen varalta
että alkaisi soitattaa

RAKKAUS

rakkauden syvyydessä ei ole aikaa
sanoinko minä sen?
ja vihdoinkin hänen luonaan näen
että huone on kirjailtu silkki lyhty
jään hänen sylinsä kehtoon missä rakkaus keinuu
hän sanoo minulle, katsoo suoraan silmiin

ylpeä sydän älä polta kiskoilla kun juna on kiskomassa kitkaa
nenä kuuntele! rakastuneiden sydämet tuoksuvat

hänen luonaan kaikki hetket ovat runoutta

AIKA

rajaa näkyvä avaruus saarettomaksi pimeäksi
kurkista tähtiin ja ole osa pimeyttä
ole valo, ole rajaton
aikasi hajoaa läsnäolevaan pimeyteen

SAARET

tahdon saaret tahdon saaret
meren ajan kirjoitusmerkit

AIKA HAJOAA

aika hajoaa sormenpäissä
sormet päivittävät kosketuksin
hetkeä missä olet
ja kun viimein olet lapsi
hetkestä hetkeen
olet lopun alussa

ILMIÖ

heijastus, varjon kuva

kaksoisolento jää odottamaan että
pienet molekyylit putoilevat itsensä sisällä

TOIVOMUS

voisipa päivään tulla kaikista ovista jotka on tehty

LUMIHIUTALEET

lumihiutaleet kertovat matkansa tarinan pihalla
ihoni maa on kiitollinen
kasvoillani niiden lempeä kirjoitus

KUKA

heijastua kuin aika kyynelien
ah kenestä yöllä näin unta
kenen katse jäi aamuun kutsumaan

LOHKARE

hengitä hitaasti
valmista malja
kestä vastusta
kaupunki kiiltävä
meluisa betoni kristalli
asfaltin alla olen yksi lohkare
dynamiittimies räjäyttää tieltä pois

ERILLÄÄN

kukaan ei kirjoita kirjeitä, kukaan ei selkään taputa
ollaan kaukainen maa mihin kukaan ei matkusta
nähdään vain kuvia
huoneen nurkasta näkyy jotain outoa

eletään omituisia aikoja
ollaan kuitenkin aitoja
ollaan viestien tulvana
ollaan jotenkin mukana

TUOKIOKUVA

metsä värähtelee musiikkia
kaupunki välähtää horisontissa
öinen tuuli tappaa lehtiä
myyrä kaivautuu koloonsa
multa kumisee
sateen ääni
metsään kasvaa musta puu
autiotalo kylpee keinovaloissa
hämärä pukeutuu yötansseihin
lehti hakee lehteä valssiin

KAUPUNKIKUVA

talvi menee pois
lumen alle kätketty syvyys
kaupungin puhtaus
langoissa kuoleman
roikkuu tuntematon
sankari

KOSKIKARA

koskikara aamun siivillänsä juo
virran hengen valoon sukeltaa
veden kasvot kohti taivasta
kaksi ystävää viimein kohtaa
toisistaan jää muisto ja ikävä

BULEVARDI

bulevardi huutaa meidät sisäänsä
kuutonen lyö teräsrenkailla tulta
käsi kädessä, yhdessä vaelletaan
koffin puistossa juodaan pullo viiniä
naakat ja varikset syö pidoissaan
roskalaatikot on niiden baareja

PURO

puro, veljeni uneton
rientää halki metsien
kuljettaa vuodenaikoja

puro, veljeni maaton
kantaa kaiken sylissään
kuljettaa vuosien aikaa

ONNI

kevään neitsyys, onni
kattopelti variksen rumpuna
piha-aita kieppuu tuulessa
meidän kissa naukuu ovella
elämä on lempeän harmaa
saappaat saan mä jalkaan
lapiolla pihan auki luon
onneni tää
alla taivaan
tahtoo rakastaa
keittää kahvia
kaikki on valmista

SYKSY

kaupungin kadut ruostuu
maan vuoteella
tuuli mereltä ei kenenkään

KAIKKI OLLAAN PIENIÄ TÄHTIÄ

kaikki ollaan pieniä tähtiä
kaakaohiekkaa merenrannalla
käännytetty omenasta elämään
kaikki ollaan vähän näkyviä
hiekkaa sateen jälkeen
pystytetty luuhun lihaksi
käännetty mullasta näkyväksi

kaikki ollaan pieniä ääniä
enkeleiden luomia kuplia
kierrätetty siemenestä elävä
kylki kyljessä näin olemaan
kaikki ollaan pieniä tähtiä
kaikki ollaan pieniä ääniä
kaikki ollaan vähän näkyviä

USKO

kun löytää uskonsa
maalaa siitä ikoni
kuvaan astuu jokin
kulje sen sisään
missä on maailma
omenapuun alla

SYVÄ RAKKAUS

syvä rakkaus
kun tuntee kosketuksen
kuulee saapuvan sydämen
kulkee sen sisään
missä koti on, puutarha
matka keskelle jotain

ILO

ilo pelastaa kuin kukat hatusta taikurin

LAULU

tuulien annan tulla ihoon, niitylle pyörteissä kukkien
veden voiman kuulen pyörteessä virran vakaan
Kuusankosken nosteessa kivenheiton päässä onnen
kymi ottaa syliin lemmen

tuo ilo pelastaa kuin hatusta kukat taikurin
kohoan ylle rakkauden kun kaupunki auki on alla
jossain naiseni asuu, kuiskaa vastauksen korvaan
syntyy toiveeni elämään

oi kevät jää, ole hyvä ystävä pidä kädestä
ota mukaan minne jäät, minne jäät

HOKKU

aukeaa villiruusu
vapauden loitsua toistaa
tuulen varjo suutelee

SYNTYMÄTÖN

elää lapsi syntymätön
huoneissa liikkuu
nälkä uneton
ei kenenkään taivas
korkeuksista valo
toiveet elämään

KELLARISSA

kellarissa
tapahtuu jotain outoa
teräs on rakastunut
ruosteeseen
tyhjät viinipullot
liikkuu itsekseen
hiilijalanjälki rotta
maalaa tauluja
ja se laulaa:
eilen katosi leka jolla oli se alasin
ne soitti toisilleen tuttua melodiaa
minä enää en muistele nuoruutta
kun oon matkalla lähellä taivasta

LINTU

pääkallossa (nokassa) hennon pedon on madonreikä
kahvilassa pöydän kaipaa tuo kuviteltu lintu kriskin
viimeistä ehtoollista ennen kuin kylmenee maa

PILLI PUHURI

urkuri puhuja pilli puhuri
kaikuva kirkas kupolitaivas
hyvä saarnaaja, aika varas
talkoo mielen henki herää
kun pää painuksissa sunnuntaina
köyhän talon poika kolehtia kerää

MANA

oi kahvia saarnamies saatana
uskokin nukkuu oven takana
allaan puhtaan pakanan lakana

ole satusi herra hilpeä
rukoile yksin kiillota kilpeä
lyhyt matka saarnasta taivaaseen
enkeli kuiskaa ja laulaa
ottaa kanteleen

ARKI

arjen odysseiaa potkimme
syksyn luuranko lehtiä
kulkuri ei voi eksyä, kun ei tiedä
minne on hän matkalla

KULKURI RUNOILIJA

kuuntelee kulkuri runoilija
metsän hengitystä
kulkee hän luo lähteen
silmää surevaan veteen
jää mustaan runo säkeet
yön synnyttäjä, kuutamo

runoilija kirjoittaa etäisyyksistä
synnyttää kirjaimista sanan sana
suutelee sanoja yön ja vuodenaikojen
kunnes giljotiini lyö silmää

MATKALTA

matkoillaan kulkuri kohtaa
maukkaan maan sinisen tryffelin matkaajat
joka päivä ja yö on kulkuri matkaajat
kohtalon reunan näyttämöllä
vastasyntynyt sade pilvistä
siemeniä tuulessa mustetahroja pilviä
taivaan paperilla
kulkurin kasvoilla kahisee syksy
luonto tuoksuu linnuille
vaahteran viuhka liitää

KIRJOITETTU

kirjoitettu
musteen vyöhyke
imeytyy sinuun

sinua katsoo hiljaisuus
sateenkaaren värit

ENTEITÄ

ylösalaisin lyö salama alasin
yksinään tuhoaa kuvaansa ihminen
peilissä

kauan meitä ennen syntyneet
kääntää mullan ottaa maan
opettaa ihmisen oikein maatumaan

ILMASTO

aavikko lähestyy rakkaudella
meri avaa saaret, luostarinsa
eksyneet epäonniset linnut
me yhdistymme
jää vain pohjattoman nälän
valtakunta

MÄNNISTÖ, KUOPIO

repeytyneen oksan hiki sieraimissa
karhean ruohon tuput tuulessa
rakastan tätä kaikkea
ensimmäistä pihaa missä leikimme
erotuimme ruoholla kuviksi
niille suojelusenkeleille
jotka toivoimme

KATSE

katseellani ruokin pimeyttä
ajatukset harhailevat
tunnistan minuuden hitaan kasvun
olen kävelevä puu
aina juurieni vanki

YÖ

yön siipi pilvet
paikallaan horisontissa
kuun pyhä helmi
kyynel vaeltaa

MAAILMA

maailma ei muutu
kuin millimetri kerrallaan
vesipisaran sisällä

elämme vesipisarassa
kuin haihtuva sielujen maisema

TALVEN KUU

kuu on talvi
nahkansa luunsa taivaalle pukenut hautakivi
me olemme erikokoiset mykät kirjaimet

VASTUU

kuolleet nipistävät unessa
minun vastuullani on tyyneys
kaikkia elossaolevia tarvitaan rauhaan

LUONTO

luonto taistelee rohkeasti
sen kaikki juuret muistavat syntynsä
vihreys sanoo enemmän luopumalla
kapinoiva murtuva lehti leikkaa päänsä

SYYSILTA

seison
hämärän marginaalissa
hengitykseni pilvet
syysillassa

MEREN ATERIA

meressä aallot aukovat kalojen suut
kunnes läpitunkeva kylmyys
valmistaa kalapuikot

LUMISADE

kivillä linnun jälkiä
lumihiutaleet hänen kotipihallaan
tuuli ja valo saapuu
ja ihminen antaa tuhkansa askeleet

MUSTAA

kirjoitan päiväkirjaan
silloin minä unohdan
astun takaisin oikealle tielle
paistan munakkaan
keitän kahvit
unohdan monta mustaa polkua

HUONE

hiljaisuuden huoneen
ovi on auki
kaksi nuorta ihmistä
kaksi toisistaan kiinnostunutta
keskustelun pyhä rauha koskettaa

PIENI VINKKI

ja pieni vinkki
jos kuvittelet seisovasi
metaforan vuorella
seisot kivellä
jonka Sisyfos jätti/unohti
hän päätti lopulta lähteä baariin
kuolemaan viinaan

KAIUT

kaiut eheytyvät
kun kukaan ei lue
jatkavat olemattomuuteen
albatrossi pahan kukkia nokassaan

KATUPEILI

bussi keittää kuravettä katujen varteen
vastaleivottu lumi sulaa katukiville
jokaisen sateenvarjon ympärillä
sateenkaari

AHAA, PYSYÄ YHDESSÄ

kun runoilija ei pyydä mitään johdatusta
saattaa syliin varista sarja sanoja joilla on koheesio

♫

♫

lapsuudessa syötiin kastemadon kanssa kauraryynejä
ja kastettiin kuiva pulla sokerilla tuunattuun teekuppiin

IKÄVÄ

ajattelen sinun hymyäsi
suljen silmäni
ja olen alasti

ISOÄITI

katson korkealta
tuulen silmillä
lapsuuden koivua
mustikkapiiras hampaat
pihalla, keinussa
isoäiti neuloo sinisiä villasukkia

VAPAUS

tahdon vapaaehtoisesti istua erillään
viereisessä huoneessa on
maailma ja kaupungit

kaupungit hengittävät ytimiensä kasvua
istun hiljaa ja kuuntelen
lähden aikaan ennen omenaa
herään huhtikuussa
kun siemenillä on tarkoitus

LAPSUUS

lapsuuden
metsässä
siemeniä
maan jaloissa
kädessään
rukouksilla tehty
hunajakynttilä

KESÄ

kukkiva pensas
hiekkatien reunalla
tanssinsa alkaa onnellinen
valon väristyksessä kesä
itsensä paljastavat lehdet

JOS

jos juoksen
ja kaadun olen yrittänyt mennä
on varma että seuraavana vuonna
saapuu toinen heikkokuntoinen
ja nauraa jalanjäljilleen
hiekka on unohtanut juoksijan
ja minä olen saunassa
pohtimassa uusia tempauksia

KOHEESION LOUKKU

minä horjun kynäni varassa
olen saanut yhden järjellisen tapahtuman valmiiksi
päästin nopeasti hiiren päiviltä kun olimme vaanineet toisiamme viikonlopun

ja hiiren elämä ilmestyy tähän juuston tuoksuisena
hiirenloukku kirjoittaa juonen,
mutta miksi on niin vähän kirkkaita sivuja, lauseita
sanojen maailmasta jäettava menee helposti
koheesion loukkuun

kuvaan lopuksi nälkää, joka monistaa lauseita

kameran videokuvaus on ollut päällä ½ tuntia
punainen valo sammuu, hiirenloukku laukaisin lakkaa

tähän olisi pitänyt tulla kirosanoja,

puheenvuoron säilymisen itsesuojeluvaisto

KULKURI

jäi nukkumaan yöhön
metsän tuoksu harteillaan
oli luuranko syksyn lehti

kulkuri puhui
kaatui ja maatui
vastaantulijoiden
katseisiin

kuljetti mustekynää
ja paperi alkoi kitistä
kulkuri rosohuuli
luuranko syksyn lehti

RAJATTU VAARA

suudellaan aamulla
suudellaan yöllä
huoneissa on
kellastuneet, värjäytyneet
ajatukset meistä
kasvaa lapselliset viherhiukkaset
olemme sinua minua

HÄMÄRÄSSÄ

hämärässä
sormesi painautuvat
ihon selkään
kuin sivellin
enkelit putoilevat
palava neula rinnassa
elämät kasvavat meistä
laulut tuulen ja sateen

PEHMEYS

olen hiljaa, kuuntelen
sormeni saapuvat
tuoksuvaan

sormieni hiljaisuus
kraaterin hymyssä
pehmeys
palava
sinussa

AAMU

sementtiyö vetäytyy
lasittunein silmin lakanoissa
jalkojen maailmassa
värinä
suudelmin suudelmin
aamu suljettiin sateisessa aamussa
ensimmäistä kertaa
tunsimme rakkauden voiman
ja oli jo liian myöhäistä katua

ROHKEAT

rohkeat ovat itse tiet
rohkeat elävät
eivät sure huomisen hiljaisuutta
mahdottoman lujaa

NAAMIOITUNUT

kukaan ei kuuntele
kun kulkuri puhuu
kun kulkuri kulkee ohitse
hän on naamioitunut yksinäisyyteen
se on kulkurin kirkastettua unimatkaa
ja aina hän tulee vastaan sementtiyössä
surulliset hymyilevät kasvot

kulkurin surulla on korkea hinta
julkinen yksinäisyys
kadotettu rakkaus tuoksuu vielä iholla

MERKINTÄ

astun ovesta, vihkin itseni metsän kanssa

näen : mitä meillä ei ole näissä huoneissa

ODOTAN SINUA

odotan sinua
pienessä puutarhassa
makuuhuoneessa
rukoilen kesän ensisilmäystä
sinun kuiskausta

ILLASTA TOISEEN, PUHETTA

kuuntelen illasta toiseen ihmisten puhetta kadulta
minulle se on näkyvää tekstiä, arkisia muistikuvia
annan olla monologin valmistumatta
kuuntelen kaikki dialogit keittiönikkunasta
sanat on vahattu kadun korvanlehdelle
kauempana kohisee ikkunaton maantie
metallinen lintu toinen lintu kolmas lintu